

Ministerul Educației al Republicii Moldova
Colegiul "Iulia Hasdeu" din Cahul

"Aprob"

Directorul Colegiului „Iulia Hasdeu” Cahul

Tataru Gheorghe

"16" iunie 2017

Curriculum Disciplinar
F.04.O.018 Logica

Specialitatea 92310 Asistență socială
Calificarea Lucrător social

Chișinău 2017

Curriculumul a fost elaborat cu suportul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*

"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",

implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Aprobat:

La ședința Consiliului Profesorat al Colegiului "Iulia Hasdeu" din Cahul

Director

Tataru Gheorghe

16 " iunie 2017

Autori:

Chihai Raisa, grad didactic Superior, Colegiul "Iulia Hasdeu" din Cahul

Usatîi Emilia, grad didactic Unu, Colegiul "Mihai Eminescu" din Soroca

Recenzenți:

Viorica Leancă, doctor în filosofie, profesor universitar Catedra Științe umanistice și limbi moderne, Academia Militară a Forțelor Armate "Alexandru cel Bun"

Rența Valentina, șef secție calitate, Colegiu „Iulia Hasdeu”

I. Preliminarii

Procesul de instruire nu constă numai în acumularea cunoștințelor, ci și în dezvoltarea unei înalte culturi a gândirii logice. Cultura ce se perfecționează continuu, dar care necesită includerea într-un cadru teoretic pentru a se conștientiza izvoarele, conceptele, modelele și modurile de la care pornește și în care constă, pentru a putea fi aplicată ulterior în mod creativ.

Studiind **Logica** elevii vor fundamenta acest cadru atât prin însușirea unei diversități optime de noțiuni, concepte, definiții, operații, reguli, metode și scheme de cercetare și demonstrare, cât și prin deprinderea strategiilor și subtilității raționării, formulării întrebărilor, expunerii și argumentării punctelor de vedere, ale combaterii, evaluării și corectării diverselor idei.

Curriculum-ul actual cuprinde atât elemente de logică tradițională (clasică), cât și elemente de logică modernă. Conținuturile sunt sistematizate în blocuri la selectarea și structura cărora s-a ținut cont de: actualitatea, importanța și accesibilitatea informației; consecvența și coerența expunerii.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

Principalul obiectiv ce trebuie urmărit prin predarea disciplinei **Logica** este valorificarea la maximum a rolului ei formativ, care constă în aceea că asimilarea cunoștințelor de logică educă trăsături valoroase ale personalității cum sunt exactitatea și claritate în gândire și comunicare, disciplină și perseverență în activitatea intelectuală, fermitate rațională și capacitate sporită de selectare, alegere și evaluare, raționalitatea și eficiența deciziilor și aceasta sub triplu aspect, examinare, adoptare și aplicare, ca și alte calități pe baza cărora se obține o înțelegere mai profundă a spiritului civilizației contemporane a problemelor complexe care apar în deficitul proces al cunoașterii și acțiunii.

Pornind de la faptul că, după mai bine de două mii de ani de neîntreruptă dezvoltare, în cadrul logicii s-au declanșat anumite rezultate fundamentale, curriculum-ul include pe lângă cunoștințe de logică clasică (principiile logice, teoria noțiunii, propoziții categorice, silogismul, inducția etc.) și cunoștințe de logică modernă din categoria celor care formează partea elementară a ceea ce astăzi se numește „logică simbolică” (operatorii propoziționali, cuantorii și raporturile dintre ei), cu următoarele precizări.

Toate aceste cunoștințe sunt importante și necesare de perspectiva faptului că problema fundamentală a logicii este problema corectitudinii operațiilor și proceselor raționale.

Atât elementele clasice, cât și cele moderne devin operante când sunt prezentate într-o manieră actuală – inclusiv în ce privește terminologia - pentru a surprinde nu doar

specificul și conținutul logicii dar și pentru a sesiza sensul corect al unora din cele mai noi și mai spectaculoase aplicații ale logicii.

Rolul **Logicii** în formarea competențelor profesionale, impactul pe care îl va avea însușirea disciplinei în crearea precondițiilor de studiere a viitoarelor unități de curs și/sau module prevăzute de planul de învățământ, în dezvoltarea unei cariere profesionale de success, ține de formarea competențelor profesionale.

III. Competențele profesionale specifice disciplinei.

- CS1. Identificarea ariei problematice a logicii și sesizarea locului și rolului ei.
- CS2. Sesizarea articulării logicii cu alte discipline.
- CS3. Însușirea metodelor logice de verificare, corectare și evaluare a demersurilor ce țin de diferite domenii.
- CS4. Evaluarea modului în care valorile personale ale asistentului social influențează practica sa profesională.
- CS5. Analizarea modului în care valorile personale ale beneficiarilor influențează raportarea acestora la serviciile sociale.
- CS6. Înțelegerea corespunzătoare a dilemelor etice cu care se poate confrunta un asistent social în practica sa profesională.
- CS7. Competențe de a asuma responsabilitatea pentru procesul de învățare și dezvoltarea beneficiarilor.
- CS8. Competența de a valorifica expertiză proprie și resursele de învățare accesibile.
- CS9. Competența de a utiliza metode de învățare, inclusiv media și conștiința progresului tehnologic, inclusiv abilitatea de a le evalua în mod critic.
- CS10. Competența de a încuraja beneficiarii în procesul lor de învățare, de a le oferi suport pentru a deveni LLL-er autonom.
- CS11. Competența de a stăpâni dinamica de grup, eterogenitatea, nevoile diverse de învățare, motivațiile și experiențele anterioare (inclusiv eșecul școlar)
- CS12. Competența de a evalua experiențele anterioare, nevoile de învățare, motivația și dorințele beneficiarilor (analiza de nevoi)

IV. Administrarea disciplinei

Denumire a disciplinei	Semestrul	Numărul de ore				Evaluare	
		Total	Contact direct 45 ore		Studiu individual	Modalitatea de evaluare	Nr. de credite
			Preleg.	pr./sem			
Logica	IV	90	30	15	45	Ex.	3

V. Unitățile de învățare.

Unități de competență	Unități de conținut
1. Obiectul și însemnătatea logicii.	
<p><i>UC1.</i> Distingerea dintre noțiuni: argumentare și argument</p> <p><i>UC2.</i> Evidențierea condiției de validitate a formei logice;</p> <p><i>UC3.</i> Determinarea impactului validității asupra adevărului;</p>	<p>Obiectul și însemnătatea logicii.</p> <p>Propoziții cognitive și valoarea lor de adevăr:</p> <p>Propoziții cognitive adevărate, false, probabile;</p> <p>Forma logică;</p> <p>Corectitudinea logică;</p> <p>Inferența și proprietatea ei: Validitatea;</p> <p>Problematica și definiția logicii;</p> <p>Însemnătatea logicii și raportul ei cu celelalte științe.</p> <p>TERMENI-CHEIE: logica formală, cogniție, adevărat, fals, probabil, forma logică, inferența, validitatea, legea logică de bază, argumentare, subiect logic, predicat logic, termeni variabile, termeni constanți.</p>
2. Principiile logicii	
<p><i>UC4.</i> Utilizarea formulelor principiilor logice;</p> <p><i>UC5.</i> Distingerea dintre judecăți contradictorii și judecăți contrare;</p> <p><i>UC6.</i> Recunoașterea respectării principiului terțului exclus în enunțurile propuse;</p> <p><i>UC7.</i> Indicarea temeiurilor suficiente sau necesare în diferite afirmații</p>	<p>Legile logice fundamentale; Principiile logice;</p> <p>Principiul identității;</p> <p>Principiul noncontradicției;</p> <p>Principiul terțului exclus;</p> <p>Principiul rațiunii suficiente;</p> <p>TERMENI-CHEIE: lege, principiu, identitate, individualitate, claritatea și precizia gândirii; compatibilitate, incompatibilitate, coerență, sistem de propoziții, acceptat, ne acceptat, consecvență, demonstrație</p>

	prin reducere la absurd, temei necesar, suficient, întemeierea, fundamentarea.
3. Noțiunea – formă logică fundamentală.	
<p>UC8. Distingere dintre noțiune și cuvânt;</p> <p>UC9. Delimitare în structura noțiunii;</p> <p>UC10. Explicarea raportului dintre conținutul și sfera noțiunii;</p> <p>UC11. Identificarea diferitor tipuri de termeni;</p> <p>UC12. Stabilirea raporturilor logice între termeni;</p> <p>UC13. Reprezentarea grafică raporturilor logice dintre noțiuni.</p>	<p>Caracterizarea generală a noțiunii;</p> <p>Noțiune și cuvânt;</p> <p>Structura noțiunii;</p> <p>Raportul dintre conținutul și sfera noțiunii;</p> <p>Tipuri de noțiuni după sferă;</p> <p>Tipuri de noțiuni după conținut;</p> <p>Raporturi între noțiuni: de concordanță, de opoziție.</p> <p>TERMENI-CHEIE: cuvânt, nume, termen, note, conținutul, comprehensiunea, intensiunea, sfera, extensiunea, raport de dualitate, vide, nevide, individuale, generale, colective, divizibile, precise, vagi, abstracte, concrete, absolute, relative, independente corelative, pozitive, negative, raport de identitate, raport de ordonare, raport de încrucișare, raport de contrarietate, raport de contradicție.</p>
4. Operații logice aplicate noțiunii.	
<p>UC14. Identificarea și construirea definițiilor de diferite tipuri;</p> <p>UC15. Distingerea definițiilor corecte de cele incorecte;</p> <p>UC16. Identificarea și construirea clasificărilor de diferite tipuri;</p> <p>UC17. Distingerea clasificărilor corecte de cele incorecte;</p> <p>UC18. Aplicarea regulilor de elaborare ale definițiilor, clasificărilor.</p>	<p>Importanța definiției în cunoaștere;</p> <p>Structura definiției;</p> <p>Regulile definiției;</p> <p>Tipuri de definiție după definit;</p> <p>Tipuri de definiție după definitor;</p> <p>Operația logică-clasificare;</p> <p>Structura clasificării;</p> <p>Regulile clasificării;</p> <p>Tipuri de clasificare.</p> <p>TERMENI-CHEIE: definiție; definit; definitor; cerc vicios; tautologie; dublă negație; procedeu asemănător cu definiția; elementele clasificării; clasele; fundamentul(criteriul) clasificării; clasificarea artificială(pragmatică); clasificarea naturală(teoretică).</p>
5. Judecata-formă principală a gândirii	
<p>UC19. Identificarea diferitor tipuri de propoziții după intenția cu care sunt formulate;</p> <p>UC20. Distingerea dintre judecată ca o categorie logică și propoziție ca o categorie a limbii</p>	<p>Judecata și propoziția;</p> <p>Clasificarea judecăților logice: simple, compuse;</p> <p>Structura judecăților categorice;</p> <p>Clasificarea judecăților categorice;</p>

<p>UC21. Cunoașterea tipurilor de judecăți logice și caracteristicile lor;</p> <p>UC22. Identificarea relațiilor logice dintre propoziții categorice;</p>	<p>Raporturile de adevăr dintre judecățile categorice;</p> <p>Distribuirea termenilor în judecățile categorice;</p> <p>TERMENI-CHEIE: predicat logic; subiect logic; copulă; cuantificator; calitatea judecăților; cantitatea judecăților; propoziții afirmative/negative; propoziții universale/particulare; termenul distribuit/nedistribuit.</p>
6. Judecățile compuse	
<p>UC23. Identificarea și caracterizarea tipurilor de judecăți compuse sub raportul conținutului (a intenției) și sub raportul adevărului;</p> <p>UC24. Aprecierea valorii de adevăr a unei judecăți compuse;</p> <p>UC25. Transformarea enunțurilor exprimate în limbajul natural, în formele specifice limbajului teoriei funcțiilor de adevăr (redarea structurii propoziției compuse printr-o formulă);</p>	<p>Judecățile compuse;</p> <p>Judecată negativă;</p> <p>Judecată conjunctivă;</p> <p>Judecată disjunctivă;</p> <p>Judecată condițională;</p> <p>Judecată bicondițională;</p> <p>Valoarea de adevăr a judecăților compuse;</p> <p>Sensul logic al principalelor operații.</p> <p>TERMENI-CHEIE: conectori logici; operatori propoziționali; variabile propoziționale; formula – expresie logică; inconsistență; operator: al negației, al conjuncției, al disjuncției, al implicației, al echivalenței.</p>
7. Raționamentul – formă de bază a gândirii. Raționamente imediate: conversia, obversia.	
<p>UC26. Distingere între tipurile de raționament;</p> <p>UC27. Caracterizarea tipurilor de raționamente deductive;</p> <p>UC28. Realizarea raționamentelor deductive corecte;</p> <p>UC29. Aplicarea adecvată a metodelor de stabilire a validității raționamentelor deductive;</p> <p>UC30. Folosirea raționamentelor deductive în aprecierea validității unor demonstrații utilizate la alte discipline.</p>	<p>Caracterizarea generală.</p> <p>Clasificarea raționamentelor: deductive, inductive;</p> <p>Inferențe imediate;</p> <p>Inferențe mediate;</p> <p>Raționamente imediate: conversia simplă/prin accident, obversa, contrapозиția predicatului</p> <p>TERMENI-CHEIE: raționament: deductiv, inductiv; inferențe imediate/mediate; conversiune; obversiune; contrapозиția predicatului; distribuit/nedistribuit; sfera totală/sfera parțială.</p>
8. Raționamente mediate: silogismul categoric simplu	
<p>UC31. Identificarea caracteristicilor inferenței/raționamentului mediat</p>	<p>Caracterizarea generală; Regulile generale ale silogismului; Figurile silogistice; Moduri</p>

<p>- silogismul categoric simplu;</p> <p>UC32. Determinarea structurii silogismului;</p> <p>UC33. Respectarea regulilor generale ale silogismului;</p> <p>UC34. Distingerea formelor silogismului după locul ocupat de termenul mediu/figurile silogistice;</p> <p>UC35. Identificarea modurilor silogistice;</p> <p>UC36. Verificarea validității silogismelor.</p>	<p>silogistice; Regulile speciale ale figurilor silogistice; Rolul figurilor silogistice în argumentare;</p> <p>TERMENI-CHEIE: silogismul; termen minor; termen major; termen mediu; termeni extremi; premisă majoră; premisă minoră; figură silogistică; mod silogistic; "împătrirea termenilor"; "extinderea neîntemeiată a termenului dat"; structură silogistică fundamentală;</p>
<p>9. Raționamente mediate deductive cu judecăți compuse</p>	
<p>UC37. Evaluarea argumentelor deductive cu propoziții compuse;</p> <p>UC38. Recunoașterea unor tipuri de argumente valide cu propoziții compuse;</p> <p>UC39. Identificarea unor tipuri de erori în argumentele deductive cu propoziții compuse;</p> <p>UC40. Elaborarea raționamentelor cu judecăți compuse.</p>	<p>Tipuri de inferențe cu propoziții compuse: silogismul ipotetico categoric; Silogismul disjunctiv categoric; Silogismul ipotetico disjunctiv (lematic);</p> <p>TERMENI-CHEIE: modul afirmativ(modus ponens); modul negativ (modus tollens); modul afirmativo – negativ (modus ponendo – tollens)</p> <p>Modul negativo-afirmativ (modus tollendo – ponens); dilema; polilema;</p>
<p>10. Argumentare și contraargumentare</p>	
<p>UC41. Identificarea unor tipuri de erori în argumentele deductive;</p> <p>UC42. Evaluarea generalizărilor inductive și argumentelor prin analogie;</p> <p>UC43. Identificarea și folosirea strategiei argumentării directe și strategiei argumentării indirecte;</p> <p>UC44. Depistarea principalelor tipuri de erori neformale în argumentare;</p> <p>UC45. Identificarea celor mai importanți factori care pot conduce la acceptarea eronată a unor premise.</p>	<p>Raționamente corecte: raționamentul deductiv – demonstrație, raționamentul inductiv-analogie; Demonstrații directe; Demonstrații indirecte; Regulile de validitate a demonstrației; Regulile raționamentului prin analogie; Erori de argumentare. Sofisme: ignorarea tezei, argument relativ la persoană, argument relativ la neștiință, argument compătimirii sau al (mlei), argumentul majorității sau al "poporului", argumentul forței sau al "ciomagului", argumentul autorității sau "modestiei";</p> <p>TERMENI-CHEIE: deducție; inducție; analogie; demonstrație; elementele demonstrației: teza, fundamentul, procedeul, sistemul; paralogisme; sofisme; erori de argumentare; dezbateri; discurs public; eseu; cunoașterea sistematizată; cunoașterea comună; persuasiune; manipulare;</p>

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare.

Nr. Crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Contact direct			Studiu ghidat
		Total	Teorie	Practice	
1.	Obiectul și însemnătatea logicii.	2	2		2
2.	Principiile logicii	4	3	1	4
3.	Noțiunea – formă logică fundamentală	4	3	1	4
4.	Operații logice aplicate noțiunii: Definiția, Clasificarea, Diviziunea.	4 4 1	3 3 1	1 1 1	4 4 1
5.	Judecata-formă principală a gândirii	4	2	2	4
6.	Judecățile compuse	4	3	1	4
7.	Raționamentul – formă de bază a gândirii. Raționamente imediate: conversia, obversia.	5	3	2	5
8.	Raționamentul – formă de bază a gândirii: Raționamente mediate. Silogismul categoric simplu	5	3	2	5
9.	Raționamente mediate deductive cu judecăți compuse	4	2	2	4
10.	Argumentare și contrargumentare	4	2	2	4
Total		45	30	15	45

VII. Studiu individual ghidat de profesor.

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Obiectul și însemnătatea logicii.			
Forma logică; Corectitudinea logică; Legea logică de bază; Inferența și validitatea, proprietatea ei.	Rezolvarea exercițiilor. Analiza textelor.	Identifică argumentele într-un text sau într-un discurs rostit, precum și componentele acestora: premisele și concluzia; Determină structura argumentării; Destinge argumente de explicație, ilustrare și propoziții condiționale; Distinge argumente eliptice, neeliptice.	săptămână 1

2. Principiile logicii			
Principiul identității; Principiul noncontradicției; Principiul terțului exclus; Principiul rațiunii suficiente.	Redactarea enunțurilor; Analiza textelor; Indicarea temeiurilor logice.	Redactează enunțurile în conformitate cu principiile logice; Analizează textele și determină erorile comise; Indică temeiurile suficiente sau necesare pentru argumentarea diferitor afirmații.	Săptămână 2
3. Noțiunea – formă logică fundamentală.			
Structura noțiunii; Tipul de noțiuni; Raporturi între noțiuni	Selectarea exemplelor: de specificare și generalizare; gen-specie, întreg-parte; Ilustrarea raporturilor dintre noțiuni prin folosirea diagramelor Euler.	Evidențiază notele generale și cele specifice ale unui obiect dintr-o clasă anumită; Diferențiază dintre noțiune și cuvânt; Distinge relațiile: gen-specie, întreg-parte; Verifică adevărul enunțurilor; Prezintă grafic raporturile de concordanță și raporturile de opoziție.	Săptămână 3-4
4. Operații logice aplicate noțiunii.			
Definiția, Clasificarea, Diviziunea	Rezumat oral Demonstrarea și argumentarea harților conceptuale	Expune tematica lucrării în cauză. Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. Expune oral concis și structurat logic. Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. Respectă coeficientului de reducere a textului: 1/3 din textul inițial.	Săptămână 5
5. Judecata-formă principală a gândirii			
Cuantor: singular, particular, universal; Copolă: afirmativă, negativă; Judecăți după cantitate: universale, singulare, particulare; Judecăți după calitate: afirmative, negative;	Stabilirea în diverse contexte tipul judecății, valoarea, raportul de adevăr existent între ea și celelalte judecăți ale contextului, și echipolenta ei. Aducerea la forma standard enunțurile	Folosește terminologia adecvată; Recunoaște și exemplifică tipurile de judecăți logice; Recunoaște și numește elementele structurale ale judecăților categorice; Reprezintă grafic și notează judecățile categorice; Caracterizează raporturile dintre judecățile categorice; Transformă enunțurile exprimate în limbajul natural, în formele standard specific judecăților	Săptămână 6-7

	<p>exprimate în limbajul natural. Reprezentarea prin diagrame raportul existent dintre subiect și predicat logic al propoziției. Explicarea esenței și necesității distribuirii termenilor în judecățile categorice.</p>	<p>categorice; Explică de ce subiectul și predicatul logic pot să nu coincidă cu subiectul și predicatul gramatical; Verifică valorile de adevăr a judecăților implicate în <i>patrat logic</i>.</p>	
6. Judecățile compuse			
<p>Legi logice; Formule valide; Formule consistente; Formule contingente; Formule inconsistente; Formule nevalide; Raportul dintre conjuncție și disjuncție (Legile lui De Morgan).</p>	<p>Prezentarea principalelor caracteristici (atât structurale cât și de adevăr) ale judecăților compuse; recunoașterea, exemplificarea și analiza tipurilor de judecăți compuse; Verificarea validității unor judecăți compuse; Utilizarea limbajului teoriei funcțiilor de adevăr pentru transcrierea enunțurilor din limbajul natural (scrierea formulei privind structura propoziției compuse).</p>	<p>Relevă deosebirile dintre judecățile categorice și judecățile compuse; Definește tipurile de judecăți compuse și indică forma logică a lor; Explică diferența dintre judecata compusă și funcția de adevăr. Evidențiază necesitatea ultimei; Definește operatorii generatori de judecăți și semnele care îi redau; Comentează enunțul și explică situația: uneori conjuncția nu îndeplinește funcția de conector logic; Explică în baza unui exemplu de ce: Implicația este adevărată când antecedentul e fals, iar consecventul adevărat? Implicația este adevărată când antecedentul și consecventul sunt falși?</p>	<p>Săptămână 8-9</p>
7. Raționamentul – formă de bază a gândirii. Raționamente imediate: conversia, obversia.			
<p>Caracteristicile raționamentului; Distingerea dintre tipurile de raționamente deductive;</p>	<p>Prezentarea caracteristicilor generale ale raționamentului și a caracteristicilor</p>	<p>Relevă trăsăturile raționamentului deductiv și ale raționamentului nedeductiv. Argumentează importanța fiecăruia; Numește tipurile de</p>	<p>Săptămână 10-11</p>

Aplicații ale conversiunii și obversiunii;	speciale ale raționamentelor deductive; Recunoașterea în diverse contexte a tipurilor principale de raționamente; Identificarea, numirea și demonstrarea metodelor de verificare a validității raționamentelor deductive.	raționamente imediate și definește fiecare tip; Argumentează de ce judecățile cu ambii termeni nedistribuiți se convertesc numai simplu; Explică, exemplificând de ce judecățile de forma SoP nu se convertesc; Expune esența metodei de verificare prin diagramele Euler a validității concluziilor derivate imediat; Explică de ce regula distribuirii termenilor nu se aplică la obversiune și la contrapозиție.	
8. Raționamentul – formă de bază a gândirii: Raționamente mediate. Silogismul categoric simplu			
Structura figurilor silogistice; Structura modurilor silogistice; Moduri silogistice valide; Metode de probare a validității silogismelor.	Construirea silogismului; Determinarea figurii și modului silogistic; Aducerea silogismelor la forma standard și determinarea schemei de inferență corespunzătoare; Verificarea validității inferențelor folosind regulile generale ale silogismului; Reformularea concluziei pentru a înlătura eroarea logică;	Enumeră legile generale ale silogismului; Argumentează de ce din două premise universale poate fi trasă valid o concluzie particulară; Arată cu ajutorul diagramelor Euler (aplicate la un caz concret) de ce din două premise particulare nu se poate trage o concluzie singulară; Argumentează în baza unui exemplu de ce legile speciale nu asigură validitatea silogismului; Elaborează câteva sfaturi relative la folosirea mai rațională a legilor generale ale silogismului; Relevă diferența dintre legile speciale și legile generale ale silogismului; Justifică schimbările efectuate; În cazul silogismelor incorecte, indică greșeala conținută;	Săptămână 12-13
9. Raționamente mediate deductive cu judecăți compuse.			
Forma validă/nevalidă a modului afirmativ; Forma validă/nevalidă a modului negativ; Dileme simple constructive; Dileme	Determinarea modului silogismului. Scrierea schemei de raționare; Analiza textului și evidențierea	Descrierea silogismului ipotetico-categoric și disjunctiv-categoric: erorile posibile; Demonstrează, reieșind din matricea implicației incertitudinea trecerii de la afirmarea consecventului la afirmarea antecedentului și	Săptămână 14

simple distructive; Dileme complexe constructive; Dileme complexe distructive;	silogismelor ipotetico- catorice și disjunctiv – catorice. Stabilirea validității silogismelor date; Determinarea tipului silogismelor lematice;	tregerii de la negarea antecedentului la negarea consecventului; Definește silogismul disjunctiv - catoric și caracterizează modurile lui; Numește trăsăturile fiecărui tip de leamă; Construiește din premisele date inferențe ipotetico catorice ; Construiește din enunțurile date dileme standard și scrie schema de inferență.	
10. Argumentare și contraargumentare.			
Demonstrație, Analogie; Regulile de validitate a demonstrației; Regulile raționamentului prin analogie; Erori de argumentare. Sofisme.	Analiza enunțurilor; Construirea eseurilor pe următoarele teme: Profesorii știu mai multe decât elevii. Prietenii sunt necesari. Logica este cea mai frumoasă disciplină școlară. Extratereștii sunt prietenoși. școala este singurul loc în care se învață. Extrageți din presă exemple pentru: o reclamă a unor produse sau servicii. și stabiliți ce trebuie făcut pentru a rezista reclamelor	Definește demonstrația, numește tipurile ei; Relevă specificul demonstrației; Distinge dintre demonstrația directă și demonstrația indirectă; Explică regulile demonstrației; Indică și comentează erorile ce pot apărea la nerespectarea regulilor demonstrației; Expune esența contraargumentării și dă o caracteristică combaterii;	Săptămână 15

VIII. Lucrările practice recomandate.

Pe parcursul semestrului studentul va fi evaluat atât oral cât și în scris. Va realiza probe de autoevaluare, referate, eseuri, minieseuri, rezumat, studiu de caz, comentariu, sinteza, test de evaluare a orelor de studiu individual, prezentare electronică, etc.

- Principii logice și raporturi dintre noțiuni.
- Regulile și erorile definiției și clasificării.
- Propoziții categorice și inferențe imediate.
- Silogismul, legile generale ale silogismului și modurile valide ale fiecărei figuri silogistice.
- Propoziții compuse și inferențe cu propoziții compuse.

IX. Sugestii metodologice.

Curriculumul la disciplina Logica are drept scop formarea și dezvoltarea competențelor gândirii critice profesionale ale elevilor din învățământul profesional tehnic postsecundar.

Cursul *Logica* este axat pe necesitățile celui ce învață, ceea ce permite ca instruirea să fie accesibilă și eficientă pentru toți elevii. Instruirea este proiectată în așa mod , încât în etapele corespunzătoare învățarea va fi apreciată și elevilor li se va oferi feedback obiectiv și constructiv.

Cursul are la bază și alte principii: utilitatea socială a procesului didactic, corelația interdisciplinară, valorificarea informațiilor din activitatea elevilor.

Caracteristicile fundamentale ale strategiei didactice utilizate în realizarea conținutului sânt: *aplicabilitatea* în activitatea practică a achizițiilor, *accesibilitatea* –adaptarea la necesitățile de formare a elevului sub aspectul nivelului(stilul individual de învățare, potențial, nivel cultural atins, interese și atitudini); *adaptarea* la specificul formării profesionale (pregătirea profesională, experiența anterioară, organizarea procesului didactic la specialitate)

Instruirea se va baza pe o selecție critică a materialelor și resurselor. Materialele de instruire sânt structurate și organizate în formatul adecvat creșterii capacități de învățare a elevilor. Se va solicita argumentarea în gândirea critică. Se va combina diverse strategii didactice pentru a cuprinde elementele din cât mai multe stiluri de învățare, luându-se în considerație teoria inteligențelor multiple. Prin strategia aplicată se va asigura un echilibru dintre aspectul teoretic și practic al formării competențelor.

Specificul formării competențelor în procesul de instruire este oferirea feedback-ului permanent între elevi și profesor.

Se propune utilizarea metodelor de predare-învățare activ-participative, printre avantajele cărora putem enumera următoarele:

- Sunt centrate pe elev și activitate;
- Pun accent pe dezvoltarea gândirii, formarea aptitudinilor și a deprinderilor;
- Încurajează participarea elevilor, inițiativa, implicarea și creativitatea;
- determină un parteneriat profesor-elev prin realizarea unei comunicări multidireționale;

Se recomandă orientarea către metode bazate pe rezolvarea unor sarcini de lucru, utilizându-se cu precădere rezolvarea unei game cât mai variate de aplicații practice și punându-se accent pe realizarea cu exactitate și la timp a cerințelor sarcinilor de lucru. Realizarea proiectelor în cadrul activităților practice va urmări dezvoltarea abilităților de lucru în echipă.

Se vor alege cele mai potrivite metode didactice: descoperire, discuția în grup, dezbateră/masa rotundă, studiul de caz, observația individuală. Specificul disciplinei impune metode didactice interactive, recomandând mai ales învățarea prin metode practice, proiecte, portofoliul electronic. În activitățile individuale, accentul se va pune pe studiere, analiza și sistematizarea materialului teoretic și practic în scopul îndeplinirii sarcinilor de lucru individual. Acestea vor fi prezentate în formă de portofolii, proiecte, sarcini specifice etc.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale.

Axarea procesului de învățare-predare-evaluare pe competențe presupune efectuarea evaluării pe parcursul întregului proces de instruire. Evaluarea continuă va fi structurată în evaluări formative și evaluări sumative (finale) ce țin de interpretarea creativă a informațiilor și de capacitatea de a rezolva situațiile de problemă.

Activitățile de evaluare vor fi orientate spre motivarea elevilor și obținerea unui feedback continuu, fapt ce va permite corectarea operativă a procesului de învățare, stimularea autoevaluării și a evaluării reciproce, evidențierea succeselor, implementarea evaluării selective sau individuale. Alternarea celor trei forme de evaluare-orală, scrisă și practică va răspunde necesităților de dezvoltare a inteligențelor multiple. Demersul evaluativ va fi conceput așa încât să apreciem:

- **Ce știe studentul** ,adică dacă poate să definească o noțiune, să identifice niște trăsături, să enumere tipuri, să descrie un fenomen etc.
- **Ce poate să facă studentul, cum aplică cele știute**, adică dacă este capabil să caracterizeze, să analizeze, să sintetizeze, să compare etc.
- **Cum poate să integreze cunoștințele și capacitățile în contexte inedite**,cum poate argumenta, generaliza, deduce concluzii proprii, evalua cât de pertinente sânt extrapolările, transferurile, paralelele făcute etc.

Pentru a eficientiza procesele de evaluare, înainte de a demara evaluările, cadrul didactic va aduce la cunoștința elevilor tematica lucrărilor, modul de evaluare (bareme/grile/criterii de notare) și condițiile de realizare a fiecărei evaluări.

Vor fi organizate evaluări inițiale, 2 evaluări formative obligatorii și evaluare finală (examen în scris).

Nr. crt	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Exercițiu rezolvat	<ul style="list-style-type: none"> • Înțelegerea enunțului exercițiului. • Corectitudinea formulării ipotezelor. • Corectitudinea raționamentelor. • Corectitudinea testării ipotezelor. • Corectitudinea strategiei rezolutive. • Corectitudinea rezultatelor. • Modul de prezentare a rezultatelor. • Modul de interpretare a rezultatelor.
2.	Problemă rezolvată	<ul style="list-style-type: none"> • Înțelegerea problemei. • Documentarea în vederea identificării informațiilor necesare în rezolvarea problemei. • Formularea și testarea ipotezelor. • Stabilirea strategiei rezolutive. • Prezentarea și interpretarea rezultatelor.
3.	Proiect elaborat	<ul style="list-style-type: none"> • Validitatea proiectului - gradul în care acesta acoperă unitar și coerent, logic și argumentat tema propusă. • Completitudinea proiectului - felul în care au fost evidențiate conexiunile și perspectivele interdisciplinare ale temei, competențele și abilitățile de ordin teoretic și practic și maniera în care acestea servesc conținutului științific. • Elaborarea și structura proiectului - acuratețea, rigoarea și coerența demersului științific, logica și argumentarea ideilor, corectitudinea concluziilor. • Calitatea materialului folosit în realizarea proiectului, bogăția și varietatea surselor de informare, relevanța și actualitatea acestora, semnificația datelor colectate ș.a. • Creativitatea - gradul de noutate pe care-l aduce proiectul în abordarea temei sau în soluționarea problemei.
4.	Referat	<ul style="list-style-type: none"> • Corespunderea referatului temei. • Profundimea și completitudinea dezvoltării temei.

		<ul style="list-style-type: none"> • Adecvarea la conținutul surselor primare. • Coerența și logica expunerii. • Utilizarea dovezilor din sursele consultate. • Gradul de originalitate și de noutate. • Nivelul de erudiție. • Modul de structurare a lucrării. • Justificarea ipotezei legate de tema referatului. • Analiza în detaliu a fiecărei surse de documentare.
5.	Rezumat oral	<ul style="list-style-type: none"> • Expune tematica lucrării în cauză. • Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. • Expunerea orală este concisă și structurată logic. • Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. • Respectarea coeficientului de reducere a textului: 1/3 din textul inițial.
6.	Rezumat scris	<ul style="list-style-type: none"> • Expune tematica lucrării în cauză. • Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. • Textul rezumatului este concis și structurat logic. • Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. • Fidelitatea: înțelegerea esențialului și reproducerea lui, nu trebuie să existe contradicții; • Coerența: rezumatul are o unitate și un sens evidente, lizibile pentru cei care nu cunosc textul sursă. • Progresia logică: înlănțuirea ideilor, prezentarea argumentelor sunt clare și evidente. • Angajamentul autorului, aptitudine critică corect evaluată și transpusă. • Respectarea modalităților de enunțare a textului sursă: rezumatul este o oglindă micșorată dar fidelă textului sursă. • Muncă pertinentă de reformulare: rezumatul nu este un colaj de citate. • Respectarea coeficientului de reducere a textului: 1/4 din textul inițial. • Stăpânirea normelor sintactice la nivel de prezentare logică a ideilor, • frazelor, paragrafelor textului; • Text formatat citet, lizibil; plasarea clară în pagină.

7.	Studiu de caz	<ul style="list-style-type: none"> • Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. • Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora; • Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. • Corectitudinea lingvistică a formulărilor. • Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză. • Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz. • Punerea în evidență a subiectului, problematicii și formularea. • Logica sumarului. • Completitudinea informației și coerența între subiect și documentele studiate; • Noutatea și valoarea științifică a informației. • Exactitatea rezultatelor și rigoarea probelor. • Capacitatea de analiză și de sinteză a documentelor, adaptarea conținutului. • Originalitatea studiului, a formulării și a realizării. • Personalizarea (să nu fie lucruri copiate). • Aprecierii critice, judecată personală a elevului. • Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. • Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora. • Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat.
----	---------------	---

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu.

Cerințe față de sălile de curs	
Pentru orele teoretice	Sala de studii. Tablă statică.
Cerințe tehnice	
Calculator Tablă interactivă.	Notebook. Proiector. Ecran.
Literatura de specialitate	Manuale. Problemar. Fișe de evaluare.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor.

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	P. Bieltz, Logica (Manual pentru clasa a X-a licee și clasa a XI-a școli normale), București 1998	Biblioteca colegiului	70
2.	D-O. Ștefănescu, S. Costreie, A. Miroiu, Logica și argumentare(manual pentru clasa a IX-a), București 2000	Biblioteca colegiului	2
3.	P. Bieltz, D. Ghiorghiu, Logica și argumentare(manual pentru clasa a IX-a), București 2001	Biblioteca colegiului	2
4.	E.Cocorada, Scheme, exerciții și probleme de logică (manual pentru clasa a IX-a), București 2000	Biblioteca colegiului	1
5.	V.Cumpătă, Logica(manual pentru clasa a X-a), Chișinău 2001	Biblioteca colegiului	5
6.	V.Cumpătă, V. Onicov, Exerciții și probleme la logică, Chișinău 1999	Biblioteca colegiului	10
7.	Gh.Enescu, Dicționar de logică, București, 1985.	Biblioteca colegiului	1
8.	C.Bârliba, Logica, Chișinău, 1997.	Biblioteca colegiului	1
9.	A.Ivin, Logica, Moscova, 1998.	Biblioteca colegiului	1
10.	V. Chirilov. A. Starcenko, Logica, Moscova, 2001.	Biblioteca colegiului	1